Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioan. Crombecii Societatis Iesv Presbyteri De Stvdio Perfectionis Libri Dvo

Crombecius, Johannes

Mogvntiæ, 1614

XXI. Examinis particularis nomen, vsus, ac conditiones.

urn:nbn:de:hbz:466:1-51132

Visual Library

amplius euenturum. Hactenus de examine ge-
nerali, nunc ad particulare veniamus.

Cap. XXI.

Examinis particularis nomen, vſus, ac condiciones.

114. PIis mentibus hoc exercitationis
examinis generalis genus placer
dem, videntque momenti grauitatem, ei
vtilitatem : ſibi tamen aliquid in eo deſid
autumant : quod cognoſcatur defectus
tium, remedia nulla adhibeantur : quod t
lumine naturæ conſtat ſubſequi debere, &
rectionem ſubſtituendam eſſe, auctore Sen
Senec. li. 3. de ira, c. 36. qui de Sextio viro honorato ſcribens, eum
iuſmodi ſeuocatione rationumque ſubdu
ne vſum fuiſſe, his verbis teſtatur: *Animus*
Examinis particularis vtilitates. *die ad rationem reddendam vocandus eſt.* Fa
hoc Sextius, vt conſummato die, cum ſe ad noctu
quietem recepiſſet, interrogaret animum ſuum:
hodie malum tuum ſan iſti ? cui vitio obſtitiſti?
parte melior es ? Deſinet ira, & erit moderati
1. *ſciet ſibi quotidie ad iudicem eſſe veniendum. Q*
go pulchrius hac conſuetudine excutiendi totum
Qualis ille ſomnus poſt recognitionem ſui ſequ
2. *quam tranquillus, altus, ac liber!* Hæc Sen
qui cum pulcherrimas diſcuſſionis huius v
tates adferat; tum illud vrget maxime, vt
rum vitiorumque fiat correctio: quæ non i

voto

o ſuccedet, ſi ſola recognitio fiat, cum ſolo
poſito, nihilque præterea curæ adhibeatur.
pedirat certe amplam materiam correctio-
tero die arripiendæ veſpertina illa recolle- *Simile.*
. Sed parum iuuerit, ſi malum non propel- *Iſaiæ 1.*
ur: ſicut infirmo non prodeſt genus morbi
eniſſe, ſi viſceribus defixum vlcus adhære-
: dicetque nobis Dominus, *Vulnus, & liuor,*
plaga tumens non eſt circumligata, nec curata me-
mine, neque fota oleo. In eandem ſententiam
Baſilius: *Quæ ſingulis diebus* (inquit) *feceris ope-* *Serm. de*
ea veſperi ipſe cõmemora, & cum iis quæ feceris pri- *abdicatione rerum,*
conferto: ſtudioſeque operam dato, vt melior in dies *in fine.*
gis & magis exiſtas. Proceſſum in virtutibus facito,
c modo Angelis efficiare propinquior. Hactenus
ilius.

Itaque non tantum veſperi à nobis quæ- *Animi*
dum eſt, Quid feciſti? ſed. *Quod hodie malum* *morbos eſſe*
m ſanaſti? cui vitio obſtitiſti? qua parte melior es? *curandos*
uod fiet, ſi veſpertina illa diſcuſſio cum ma- *oſtenditur.*
uo propoſito commercium ac dependen- *2. ſimilitudinibus.*
m habeat, ratioque exigatur à nobis ipſis ſu-
r malo aliquo, quod propellere atque extur-
re cõſtituimus. Sicut enim obnoxius aliqui- 1.
us morbis, vt dolori dentium, aut diſtillationi,
ut podagræ, non modo cum præſentes vrgent
affligunt, ſed longe ante cum Doctore medi-
conſilium init de auertendo malo, vt im-
unis ab eo remaneat: & veluti, cum rumor de
oſtis aduentu auditur, arma parãtur non tum
mum cum mœnia concutit, ſed primo nun-
o, & (ſi fieri poteſt) in eius limitibus ſapienti

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

conſilio ei occurritur , ne maiori detrimento
in proprio ſolo ab hoſte nos opprimi conting
ſic & iis morbis ac peccatis, tamquam hoſtib
iuratis, per veſpertinam diſcuſſionem cogn
conſulendum eſt mane; vt præſenti remedio
ribuſque occurratur, non quando iam vrge
ſed multo ante, abſente tentatione, ne imbe
lior animus in propriis viſceribus oppugna
opprimatur.

116. Verum, vt hæc capiantur, obſeruati
aliquot adferendæ erunt: quarum prima e

Examen hoc cur particulare nominetur

men hoc dici particulare, quod non, ſicut g
rale, in omnia quæ illo die admiſimus dic
cta, cogitataque inquirat ; ſed quod vnic
multis quiſque deligat, in cuius caput co
nuendum vires omnes aſciſcat ac conferat,
ſtimans ſe illo deteriorem aduerſarium ha
neminem; & cum homini aduerſario impr
malum ſemper non liceat, vitio tamen illi
modo multa imprecari, ſed & odiſſe, dir
deuouere, ac tollere è medio deceat. Ex

Vnum tantum in examine particulari viciſſim eſſe proſequendum.

enim vnicum ex omni numero aſſumere
multitudine fatiſcat animus, ſpemque vin
abiiciat: nam qui incipit proficere, conſid
infinitos in ſe defectus, ortos partim à co
piſcentia , partim ex omnium vitiorum
conſuetudine, eorumque quotidie ſe mo
internis, impeti, & externis actionibus inq
ri; ſi cum omnibus certamen inſtituat, faci
iiciet animum, cum videat ſe vel ab vno ſolo
modum frequenter nulloque negotio ſupe

Matth. 19.

Quare ſi quis ſe diuitem eſſe arbitretur, &

Chri-

...ſto audiat facilius eſſe camelum tranſire
foramen acus, quam diuitem intrare in re-
...m cœlorum; quæ ſpes illi fuerit penetrandi
...adeo anguſtam? Non fiet, niſi camelus in
...la parteſque minutiſſimas concidatur. Qui
...m interpretes alludunt ad vocem Græcam
...μιλος, quæ Latine rudentem ſeu funem nau-
...um ſignificat; ſicque per foramen acus aiunt
...nſire poſſe, ſi diſſoluatur, & in prima fila redi
...ur. Modus hic noſter eſt : nam peccato-
...m noſtrorum vincula, inſtar rudendis contor
...nodis innumeris condenſata ſunt: quis ea in
...ramen examinis particularis iniiciat? ſed ſin-
...la ſigillatim filamenta diſſoluantur : om-
...penetrabunt, & reipſa camelus integer per
...amen acus tranſibit. Frater quidam, (vt
...fertur in hiſtoriis ſanctorum Patrum) inci-
...ſsin tentationem, oppugnationis moleſtia
...tus, diſciplinam Monaſticam perdidit : &
...iterum vellet obſeruantiæ regularis princi
...reſumere, illa animi tribulatione impedie-
...tur, & dicebat in ſeipſo : Quando eo me «
...m inueniam, quo aliquando fui? deficienſq; «
...imo, ne aggredi quidem Monachi vllum o- «
...s valebat. Veniens ad quendam ſenem nar- «
...it ei quæ circa ſe agerentur. Senex, audita «
...fectionis cauſa, adhibuit ei tale exemplum. «
...omo quidam habuit poſſeſſionem, & eius ne- «
...gentia in ſentes redacta eſt, ac repleta tribu- «
...& ſpinis. Viſum eſt auté ei poſtea vt eam exco «
...ret, dixitque filio ſuo : Vade, & purga agrum «
...oſſeſſionis illius. Venit filius, vt purgaret; «
ſed

In vitis Patrum p. 2. lib. de patiẽtia ſeu fortitudine. ex Græco auct. interprete Pelagio Diac. S. R. E. vt refert Sigebertus in catal. de ſcriptorib. Eccleſ.

ſedcum reſpexiſſet , vidit multitudinem tri
bulorum & ſpinarum in eo excreuiſſe , &
mo deficens, ſibi ipſe ſic locutus eſt. Ecqua
do hæc omnia euellere & expurgare poter
proiiciens ſe in terram dormiuit. Hoc
fecit multis diebus. Poſt hæc venit viſum p
eius quod fecerat, inuenitque ipſum nihil
ciſſe, & dixit ei : Quare vſque modo nihil
ſti? Reſpondit iuuenis patri ſuo: Mox vt
appropinquaui , viſa tribulorum ac ſpin
tanta copia, deterrebar à ſuſceptione lab
& præ animi anguſtia proſtratus in terra
miebam. Cui pater: Ad menſuram latitu
fili, quam iacens in terra occupas, per ſing
dies operare, & ita paulatim proficiet opus
& tu puſillanimis non efficieris. Quod cu
diſſet iuuenis, conſilium patris ſecutus e
paruo tempore purgata & exculta poſſe
Tu vero ita, Frater , paulatim operare, &
deficies. Deus autem per gratiam ſuam reſti
te iterum priori ordini tuo. Quo audito, F
ille abiit, & cum omni patientia ſedens
bat ſicut edoctus fuerat à ſene, & requiem
niens promouebatur per Dominum Chri
hæc ibi.

Reſolutio firma ad bene agendum neceſſaria.
Matth. 19.

117: Altera conſideratio eſt , quod, qu
genere aliquid promouere cupiat , fir
ſolutaque voluntate conſtituat in vita ſpiri
proficere. hinc Chriſtus ab adoleſcente
nam vitam per viam PERFECTI
NIS quærente, vt vellet, exegit. *Si vis,*
perfectus eſſe, vade, vende quæ habes, & da pauperi

Volu

lebat ille, optabat, PERFECTIONIS
eritatem præ ſe ferebat, nolebat tamen: vnde
u abiit; *erat enim habens multas poſſeſſiones.* Nec *Nota.*
etur quis me hanc condicionem exigere;
ia, quidquid dicant, & videri velint, multi
r qui nolunt. Norunt defectus ſuos: nolunt
i dici, reprehendi non ferunt, corrigere re-
unt. Viam PERFECTIONIS propoſi-
m quidem omnib. aiunt: non quod apprehē-
debeat, ſed vt videat quiſque quam longe ad-
cab ea diſtet, & pro votis & commoditate ac-
dat, miretur eius excellentiam, de ea oppor-
ne loquatur, & quod de ea diſſerere aliquid
ſſit, laudem reportet. Ceterum quia potio a-
ra eſt, cum extremis labris guſtarint, nolunt *Matth. 15.*
bere. De his Chriſtus: *Populus hic labiis me ho-*
at, cor autem eorum longe eſt à me.
Quam multa poſſit firma reſolutio, experiē-
docet in vrbium inexpugnabilium euerſio-
, in mercatorum lucris, gloriæ conſecutione. *Lib. 6. epiſt.*
andum eſt, ait, Seneca; *& ne labor quidem ma-* *51.*
ſt, ſi modo ante animum noſtrum formare inci-
us, & corrigere, quam indureſcat prauitas eius: ſed
indurata deſpero. Nihil eſt quod nō expugnet perti-
x opera, & intenta ac diligens cura. Robora in re-
m, quamuis flexa, reuocabis. Curuatas trabes calor
plicat; & aliter natæ in id finguntur, quod vſus no-
r exigit. Quanto facilius animus accipit formam *Luc. 16.*
bilis, & omni humore obſequentior! Hactenus
eneca. Sed *filii huius ſæculi prudentiores filiis lucis*
generatione ſua ſunt. Hinc mirum non eſt, ſi
oſt multos conuerſionis annos, eoſdem non
modo

modo næuos, ſed notabiles maculas habere c
namur. Sæpe nõnullis cum D. Auguſtino ge
Lib. 2 Confeſ. c. 3. re neceſſe eſt: *Excesſerunt caput meum vepres*
num, & non erat eradicans manus.

Quia vero infirmitas humana auxilio
get, ac pes incipientium adhuc vacillat in
dis propoſitis matutino tempore concep
ligenter illa Deo commendare neceſſe erit
troniſque tutelaribus. Facienti vero qu
ſe eſt, Deus gratiam non denegabit. Et
tingat ſæpius quempiam labi, non illico
animum: cogitet ſe primo quoque te
non mereri exaudiri, & quidquid poſtula
obtinere; ſecum agi ſplendide, quod in D
quium admittatur; expedire ſubinde m
defectus incidere, animi demiſſionis au
gratia, vtque tiro ſpiritualis ad Deum au
rem ſuum frequentius diſcat recurrere, ſ
que cum eo reuerenter conuerſari, & f
rius ei adhæreſcere.

118. Tertia animaduerſio eſt, materiam
ctam huius examinis potiſſimum eſſe, p
Peccatorũ diuiſio pro examine particulari quæ quotidie admittuntur: vt nimirum
xius eorum fluxus ac relapſus præcidatur
vere peccatorum quædam grauiora, mi
lia. Grauiora ſunt eorum qui recenter è
ſalebris emergunt, aſſueti iuramentis, bl
mis ſermonibus, ac ſcurrilibus, ne dicam
dicis. Cupiunt etiam ventri, prauis con
1. locisque periculoſis adeundis modum p
inquirere deinde in ſenſus omnes: an ocul
ſani minus pudici, an tempore ſacroru

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſerantur ; an diſſoluti mores;an caput in-
labari,huc illucque omni loco & tempore
etur. Leuiora ſunt alia,quæ etiam PERFE-
IONIS amantibus effugere difficile eſt.ap
itio inanis gloriȩ ac laudum humanarum,le-
ria,ſolatiorum emendicatio à creaturis,lin 2.
incauta cuſtodia,multaque id genus. Huc *Vitia capi-*
alia diuiſio.horum enim quædam non im- *talia quæ;*
prie capitalia vocantur,alia media. Capita- *quæ media.*
ſunt,ad quæ,velut ad finem, cetera referun- *2. Reg. 12.*
media vero iiſdẽ ſubſeruiunt. Capitale fuit
Dauide amor nefarius Bethſabee : homici-
m adiunctum ancillabatur capitali, ſine quo *2. Reg. 15.*
d numquam eueniſſet. Ambitio caput
ruinæ Abſalom : primum blandiebatur
beculæ,ſolicitabat deinde populum ad defe
nem.patentem impie perſecutus eſt ac fu-
t,concubinas patris in publico tentorio ne *2 Reg. 16.*
violauit:quæ omnia ambitioni & regnan-
upiditati ſeruiebant. Idem in nobis vſu ve-
quidam enim propendent in libidinem:
dicti ſunt intemperantiæ, veſtium luxui,
ilitati, otio ; & quia largitiones facien-
ſubinde ſunt,aut expenſæ,auare aliena reti-
t,aut etiam detrahunt;verbo oculiſque libi-
nem aſpirant. quis explicet cetera?quæ ruunt
itus,ſi pudicitiam induas. Alij natura am-
ioſi : hi, ſi Deum non timeant, parum cu
quam decenter loquantur de eo, modo i-
ornati habeantur : ſpuunt blaſphemias ad
rba ſingula, &, vt ornate videantur lo-
, eructant iuramenta : ſumptuoſi ſunt,
magno

magno familię damno: vt honorem ſuum tue-
tur, vitam ſalutemque extremo armorum
ſcrimini exponunt. Denique complexio cu-
que vitioſa, cuique vel vnum vel etiam plu-
Capitalia in primis pracidenda eſſe. pitalia ſuppeditat. A capitali incipiendum
eo enim præciſo, velut radice, truncus cu-
bore tota corruit. Id conſilium eſt Caſſi-
Coll. 5. c. 14 collatione Serapionis. *Ita nobis aduerſus he-*
quit, *arripienda ſunt prœlia, vt vnuſquiſque*
quo maxime infeſtatur, explorans, aduerſus illu-
piat principale certamen, omnem curam menti-
licitudinem erga illius impugnationem obſer-
que defigens, aduerſus illud quotidiana ieiuni-
gens ſpicula, contra illud cunctis momentis cor-
ria crebraque gemituum tela cōtorquens, adu-
lud vigiliarum labores ac meditationes ſui co-
pendens, indeſinentes quoque orationum fle-
minum fundens, & impugnationis ſuæ extin-
ab illo ſpecialiter & iugiter poſcens. Hæc Caſſ-
quæ longo capite admodum diſerte
quitur.

3. Vitia externa & interna. 119. Sunt denique vitia alia externa,
alia. Externis modus illico adhibendus e-
id mali genus non modo delinquenti
ſed alios quoque inquinat atque offendi-
hil tamen quiſquam efficaciter conficie-
internum hominem coerceat, & ad De-
deat: magno odio peccatum ſuum perſe-
ac deteſtetur: quo poſito fundamento,
let ne æſtu conſuetudinis vitioſa natura
delicta rapiatur: & examen particulare pri-
capitale, tū in cetera eius adminicula colli-

ipſum eſt quod docet D. Thomas, ab ex-s nempe inchoandam eſſe ſcelerati ædifi-ſtructionem. Aliter porro ædificiorum cō-ctio; aliter vitiorum deſtructio procedit: illi n qui ædificant, à fundamento incipiunt, & ctum vſque fabricam attollunt : quam ſi modum diſſoluere cupiunt, à tecto, inuerſo ne, ad fundamenta vſque vetuſtatem reſol-non ſic in demolienda vitiorum ſtructura ur. Verba ſunt B. Thomæ: *Homo ad hu-tatem peruenit primo quidem & principaliter per ie donum: & quantum ad hoc, interiora præce-t exteriora. Aliud autem eſt humanum ſtudium, quod homo prius exteriora cohibet, & poſtmodum git ad extirpãdum interiorem radicem.* Ex qui-liquet, fundamentum extruendæ virtutis terioribus iaciendum, at in exterioribus piendam vitioſi ædificii demolitionem, or-prorſus immutato. quæ conſideratio vo-ibus hoc particulare examen exercere non ætermittenda.

B.Th. 2.2. q.161. a.6. ad.2.

CAP. XXII.

Formula examinis particularis

QVarta conſideratio formam huius examinis particularis complecti-quæ in tria tempora diſtribuitur: de quibus imus Rex Dauid: *Veſpere,* (ait) *& mane, & die narrabo & annutiabo, & exaudiet vocem*

Examinis particularis tria tēpora.

Pſal 54.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN